

fuerit ex solemnioribus, juxta rubricas. n. 3718 ad 6 die 4. Apr. 1705.

Vd.: *Translatio festi in fer. VI. p. Oct. Ascens.*

3) Officium.

Vd.: *Officium feriale.* (estne evitandum?)

FERIAE.

1) Canonicorum.

Vd.: *Canonici* (feriae).

2) Majores.

(*Commemoratio.*)

Temporibus Adventus, Quadrag., Quatuor temporum et feriae 2. Rogationum de iis Feriis semper fieri debet commemoratio etiam occurrente festo dupl. 1. cl. De fer. III. et IV. Rogationum servetur rubrica particularis in missa. n. 4175 ad 6 die 4. Sept. 1745.

Vd.: *Missa vot. priv.* (Commem.); *Immac. Conc. B. V. M.* (Dies etc. decr. Urbani VIII.)

FERULA CAEREMONIARII.

Vd.: *Caeremoniar.* (vestis; decr. n. 4153.)

EFSTIVITATES.

1) In quibus non debet celebrari in Oratoriis privatis.

Vd.: *Orator. privat.* (Missa et alia etc.; decr. de die 17. Novb. 1607.)

2) Solemnes.

Vd.: *Festum solemne.*

FESTUM.

1) Abrogatio.

Vd.: *Reductio festorum.*

Ad dubium: Duo sunt Indulta sa. me. Pii Papae VI. quoad Festa de

praecepto contrahenda in Hibernia, alterum nimirum diei 29. Martii 1778 et alterum die 23. Martii 1779 queis onus adimitur adstandi Sacro et abstinendi ab operibus servilibus in viginti duo diebus, quae antea de praecepto servabantur. En indulti verba: Pius VI . . . in Festis sequentibus dispensavit circa praeceptum audiendi Missam et abstinendi ab operibus servilibus . . . circa Functiones vero Ecclesiasticas nihil innovetur: „Quaeritur: utrum haec ultima verba in supradictis abrogatis Festis obligent, sicut prius, Sacerdotes; vel utrum Sacerdotes teneantur vel celebrare vel Sacro adstare necne, licet prima Indulti pars ab hoc onere Laicos dispenset? Locus dubitandi factus est ex eo, quoniam nonnulli Episcopi affirmativam tueantur sententiam, nonnulli negativam.“ S. C. resp.: *Non teneri.*

Atque ita censuit die 7. Aprilis 1832. n. 4689 ad 3.

2) Annuntiatio in Martyrologio.

Vd.: *Martyrologium* (Annunt. festor.)

3) SS. Apostolorum.

Cadente festo Dedicacionis in festo s. Apostoli, vd.: *Dedicatio* (Transl. decr. n. 3873 et 4526.)

De vigiliis jejunandis ss. ap., vd.: *Vigiliae ss. Apost.*

De festo ss. ap. Petri et Pauli, vd.: *SS. Petrus et Paulus.*

De transl. festor. ss. Apost. et Evang. vd.: *Transl. festor. ss. Apost.*

4) Cathedralis.

Cf.: *Patronus Cathedr.*

Ecclesiae non debent se conformare cum Cathedrali in festis SS. et Reliquiarum *Cathedralis* in Officio et Missa. n. 772 ad 7 die 28. Octob. 1628.

Festum Ecclesiae Cathedr. tantum celebrandum per totam Dioecesim ordinare (sine consensu Sedis apostolicae) Episcopo non licet. n. 338 die 16. Jan. 1607.

5) SS. Cord. Jesu.

a) Color.

In missa Cordis Jesu color albus est adhibendus. n. 4356 ad 3 die 17. Aug. 1771.

b) Commem. in hoc festo.

Ad dubium: In Regno Portug. celebratur festum ss. Cordis Jesu cum ritu dupl. 1. class; quaeritur: utrum in 1. vesp. ss. Cordis Jesu fieri debeat, an potius omitteri commemor. Octavae SS. Corp. Chr.? S. C. resp.: Negative ad primam partem; affirmative ad secundam. n. 4487 ad 3 die 14. Maji 1803; n. 5223 ad III. 5 die 16. Febr. 1856.

Ad dubium: In locis, ubi Festum Sacratissimi Cordis Jesu celebratur Fer. VI. post Oct. Corp. Christi, Vesperae sunt de Oct. Corp. Chr. sine commem. sequentis ex Rescripto S. R. C. 17. Aug. 1771. Quaeritur: an inde sequatur omitterendam esse commem. de Venerabili, quando Missa propria Sacratissimi Cordis Jesu dicitur ad Altare, in quo SSimum Sacramentum patenter est expositum, si alioquin praedicta commem. esset facienda?

Et Emus ac Rmus. D. Card Carolus Maria Pedicini Ep. Portuen . . . rescribi mandavit:

„Ad modum Collectae permitti potest.“

Atque ita rescribi ac servari mandavit. n. 4921 ad 2 die 22. Maji 1841.

OSTUNEN.

In Cathedrali non minus quam in nonnullis aliis Ecclesiis Dioecesis Ostunen. in Festo Sacratissimi Cordis Jesu assolet Missa solennis celebrari cum cantu ante Sanctissimum Sacramentum solemniter expositum. Hodiernus itaque Cathedralis ipsius Archipresbyter Sacrorum Rituum Congregationi supplicavit humillime, ut declarare dignaretur: an in memorata Missa solenni de Sacratissimo Corde Jesu apponi debeat commemoratio Sanctissimi Sacramenti? et quatenus affirmative: an locum habeat sub unica conclusione?

Et Sacra eadem Congregatio ad Quirinale sub infrascripta die in Ordinario Coetu coadunata omnibus mature perpensis infrascripto Secretario referente, rescribendum censuit: „Commemorationem in casu esse omitterendam“. Die 6. Septembris. 1834. n. 4731.

c) Commem. hujus festi.

Vd.: *Octava* (dies oct.); *Corp. Chr.*

Ad dubium: An occurrente in Octava SSmi. Corporis Chr. festo Nativ. s. J. Bapt., ss. ap. Petri et Pauli, Dedicacionis aut Tituli Ecclesiae, Patroni principalis aut alterius cujuscunque festi dupl. 1. cl. fieri debeat in 2. vesp. Commemoratio de eadem octava, an potius sequentis festi s. Cordis Jesu? S. C. resp.: Affirmative ad primam partem, negative ad secundam. n. 4604 ad 2 die 27. Mart. 1824.

NOTA GARDELL. AD HOC DECRETUM:

Casus est novus; et primum accidit (saltem Romae) hoc anno 1824, cum recens sit institutio Festi *Sacri Cordis Jesu*, cui celebrando assignata est *Feria VI. post Octavam SSmi. Corporis Christi*; unde oritur apud nonnullos quaestio: an et cui commemo-

ratio in secundis Vesperis tribuenda sit? De utroque non licet, cum duplex commemoratio vel Officium simul et commemoratio de eodem subjecto ex Rubricarum praescripto fieri nequeant. Omnis controversia cessaret, si obtinisset illorum opinio, qui censebant nihil obstare, quominus in secundis Vesperis *Octavae SSmi. Corporis Christi* de uno fieri posset Officium, de altero simplex commemoratio (vide *Tetamum Diar. Ecclesiastic tract. 1. lib. 6. part. 2. cap. 2. art. 4. sect. 1.*) Sed quoniam praevalere debet contraria sententia, quae stricte adhaeret regulae generali jubenti, ne in eadem parte Officii simul de eodem Officium et commemoratio fiat, ac propterea in Romano Directorio, quod aliis certam dat normam amovetque arbitrium aliter statuendi, signatur: *Vesperae de eadem Octava sine ulla commemoratione*, ideo decidendi ratio a congruentia petenda est. Etenim ex una parte videtur, quod illud, de quo inchoandum in Vesperis Officium est, locum obtinere debeat prae altero, quod per accidens simplicatum fuit: contra vero, si Octava ob occursum Festi solemnioris ritus huic cedit, et licet duplex sit, gaudeatque privilegio exclusivo cujuscumque Festi, quod dup. primae classis non sit, in hujus duplicis concursu simplicem habet commemorationem, non ideo tamen ea praerogativa privatur, quae compatibilis est cum qualitate simplicis per accidens. Haec autem ratio tanti est, quae unica valet, ut praerogativa concedatur commemorationi Octavae, nullatenus vero concurrenti Festo, quod nec habere potuisset commemorationem, si de eadem Octava Vesperae persolvi debuissent.

Quin prosint exempla, quae in contrarium afferuntur ab illis, qui commemorationem Sacri Cordis Jesu fieri debere arbitrantur, altera omissa de

die octava. Non illud *Festi Patrocinii B. V. M.* concurrentis (dum transferri contingit *in diem 17. vel 19. Decembris*) cum altero *Expectationis partus*, quippe ad quaesitum: *Quomodo in iis casibus disponendae sunt Vesperae?* Sac. Congreg. sub die 27. Martii 1779 respondit: *totum de praecedenti in utroque casu, nihil de sequenti, videlicet de Patrociniis translato in die 17., de Expectatione partus*, si illud *in die 19.* reponendum sit. Utrumque ejusdem est ritus et dignitatis; neutrum ullo peculiari privilegio donatur. Bene igitur stat, ut de illo Vesperae persolvantur, de quo factum est Officium et nihil de sequenti. Imo retorqueri posset argumentum, si in concursu duorum Festorum *B. M. V.* aequalis ritus Vesperae fiunt, de quo Officium factum est, ita etiam de Octava *SSmi. Corporis Christi* simplicata fieri debet in secundis Vesperis commemoratio, quae venit loco Officii, et nihil de *SSmo. Corde Jesu*, quod relate ad eas Vesperas nec jus habet ad Officium nec ad commemorationem.

Quod si *Dominica IV. Adventus incidat in diem 18. Decembris* assignata Officio *Expectationis partus*, cui reponendo non sit locus, *et ad diem 19. transferatur illud Patrocini* necesse omnino est, ut de hoc Vesperae fiant, quia nequit habere secundas Vesperas Officium per accidens simplicatum: pari modo, quo in *Feria III. Quadragesimae* nequit habere primas Vesperas dies octava, quae incidit in *Feriam IV. Cinerum*, ut sancivit S. R. C. in una Hispaniarum die 17. Maji 1692, quia in hac Feria nec Officium nec commemoratio Octavae fieri potest. Ast ex hoc non valet illatio ad commemorationem, quam non perdit Officium per accidens simplicatum, praesertim in concursu cum altero Festo, quod, si non occurrisset

impedimentum, nec ad commemorationem jus habuisset.

Multo minus ad rem facit alter hypotheticus casus, quem sibi fingit contrariae opinionis assertor; occursum videlicet octavae *SSmi. Corporis Christi* cum *Dominica privilegiata*, sed ritus semidup. Si hujusmodi occursum dari posset, utique fieri deberent secundae Vesperae de sequenti duplici, non autem de Octava, quae non habuit Officium, sed quid ad nos? Hypotheticus casus nullam habet relationem ad speciem, in qua non de Vesperis quaestio est, sed de simplici commemoratione, ad quam jus habet Octava, cujus Vesperae, remoto impedimento, peragenda fuissent; nullatenus vero Festum subsequens, quod Vesperis caret, nec habet commemorationem. Verumtamen ultro progredior, et quoniam hypotheses placent, fingo casum, quod *Festum Sacri Cordis Jesu* concurrat in Vesperis cum *Dominica privilegiata et Octava SSmi. Corporis Christi*, libenterque concedam de *Sacro Corde Jesu* Vesperas fore celebrandas, sine commemoratione *Octavae*, ob allatam rationem, quod secundas Vesperas nequit habere Festum, de quo factum non fuit Officium: sed quid tum postea? Non inde inferitur, quod fieri nequeat commemoratio, in casu a nostro omnino diverso, qui nihil obstat, ut fiat, quinimo fieri debet, quia *Octava* praestat Festum subsequens, quod, re integra, in iisdem Vesperis nec habet commemorationem.

Quin vero ad hos aliosque hypotheticos casus recurramus, obvius est ille de *Dominica impedita a Festo duplici*, si secundae Vesperae concurrant cum semiduplici; hujus commemoratio non obtinet primum locum, etiamsi in *Feria II.* integrum de eo Officium persolvendum sit; sed praevalet commemoratio *Dominicae*, de

qua faciendum Officium fuisset, nisi occurrisset impedimentum ob Festum altioris ritus. At si ratio valeret, quod Festum habens integrum Officium in die sequenti, praevalere deberet Officio simplici, de hoc primum in secundis Vesperis facienda esset commemoratio, deinde de *Dominica*.

Quid insuper? Nonne casum habemus, qui proprius ad nostrum accedit? Pone, quod in *Feria VI.* non illud *Sacri Cordis Jesu*, sed aliud duplex occurrat non e solemnioribus. De quonam primum facienda erit commemoratio? Nonne de Octava simplici et secundo loco de occurrenti duplici? Ita *in 28. ex Tabulis perpetuis* a Merato ordinalis priusquam Festum *Sacri Cordis Jesu* Apostolicae Sedis judicio probaretur.

24. Junii. Nativitas S. Joannis Baptistae. Dup. 1 cl. omn. prop. com. Oct. Corp. Christi . . . in secundis Vesperis com. Oct. Corp. Christi et sequen.

25. Fer. 6. S. Joannis a S. Facundo Conf. dup. (12. hujus.)

Quatenus vero obtineret contraria opinio, primus locus dandus esset commemorationi duplicis occurrentis, quia de eo die sequenti fit Officium, secundus Octavae simpliciatae. Cur autem secus fit? Quia praevalere debet Octava, quae, procul ab occursum Festi primae classis, integras Vesperas habuisset. Plane igitur ex his consequitur, quod etiam in hypothesi commemorationis faciendae de *Sacro Corde Jesu*, ut vult *Tetamus loco supra cit.* huic dandus foret secundus locus, primus vero *Octavae*, de qua Vesperae fuissent peragenda. Sed quoniam *Tetami* opinio rejicienda est, et utraque commemoratio fieri nequit, illa dumtaxat obtinebit, quae succedit loco Vesperarum.

Addam ulterius casum, quem sibi proponit *Cavalerius tom. 1 cap. 6*

Decret. 5 num. 34: de duobus aequae duplicibus Festis simul occurrentibus, et ab Officio superioris ritus impeditis, quin circa anni finem dies liberi supersint pro eorundem repositione, et hanc dat solutionem: *In simultanea autem occurrentia duorum Festorum per accidens simplicium illud prius commemorationem sortietur, de quo Officium fieret, si ambo non impedirentur; et Festum illud, quod in tali occurso transferetur, secundo loco commemorationem habebit; quod enim alteri Festo in casu Officii locum cedit, utique et cedere debet in casu solius commemorationis.* Quod autem obtinet in occurrentia, cur non obtinebit in concurrentia? Nonne par est casus utriusque ratio? Neque dicas casum a casu differre, et unum inter et alterum interesse discrimen, quia, prout habetur in dubio, Octava per accidens simplificada non occurrit cum Festo pariter simplificato, sed cum illo, quod licet nequeat habere Vesperas, habet nihilominus in sequenti Feria VI. integrum Officium. Sit equidem casus diversus; magnam tamen unus ad alterum habet analogiam et quod discrimen ponit, tanti non est, ut aliam inducat decidendi rationem.

Etenim in aequalitate ritus et dignitatis Officium seu Festum primum praeferrere debere secundo certum est. Atque *Octava SSmi. Corporis Christi* dat complementum Festo primario amplissimis privilegiis decorato: contra vero secundariis adnumerandum est illud *Cordis Jesu*, quod relate ad primum est quaedam veluti ejusdem appendix: et quamquam idem sil Festi utriusque objectum, illius tamen reale est, istius vero symbolicum, veluti in ejusdem Festi approbatione declaratum fuit, videlicet: *Non aliud agi, quam compleri cultum jam institutum et symbolice renovare me-*

moriā illius Divini Amoris, quo Unigenitus Dei humanam suscepit naturam, et factus obediens usque ad mortem praebere se dixit exemplum hominibus, quod esset mitis et humilis corde: Octavae igitur danda est praeratio; et quoniam, nisi occurrisset Festum duplex primae classis, integras habuisset Vesperas, ideo fraudari nequit commemoratione, ut locum cedat secundo, quod, in casu, dum de Octava Vesperae fiunt, commemorationem non habet.

Addam insuper: si contrariae sententiae adhaerere quis vellet, admittere cogere absurdum; nam Octava, de qua Vesperae integrae essent recitandae, perderet etiam commemorationem et hanc obtineret Festum, cuius in concursu nulla mentio fieri debet; quia, ut vidimus, et rubrica disponit, de uno eodemque subjecto simul fieri nequit Officium et commemoratio. Atqui juxta *Cavalerii* doctrinam, in aequalitate tam ritus quam simultanei impedimenti, in occurso faciendū primum est commemoratio illius, de quo faciendū Officium esset, nisi occurrisset Festum altioris ritus; concludendum videtur, etiam in concursu commemorationem debere Octavae SSmi. Corporis Christi; quae procul ab impedimento integras habuisset Vesperas sine commemoratione de sequenti. Sed modo composita res est, et omnis cessat dubitandi ratio, postquam S. R. C. proposito dubio respondit: *Affirmative ad primam partem; Negative ad secundam.*

d) Decretum propagationis.

Nota Gardell. ad Decretum n. 4579 die 3. April. 1821.

Postquam, maturo praemisso examine, S. R. C. probe noscens: *Cultum Cordis Jesu per omnes fere Catholici Orbis partes propagatum, si-*

mulque intelligens Officii et Missae celebratione non aliud agi, quam compleri cultum jam institutum et symbolice renovari memoriā illius Divini amoris, quo Unigenitus Dei Filius humanam suscepit naturam, et factus obediens usque ad mortem praebere se dixit exemplum hominibus, quod esset mitis et humilis corde . . . annuendum precibus censuit Episcoporum Regni Poloniae et Archiconfraternitatis Urbis titulo Cordis Jesu institutae, qui supplicaverant pro specialis hujus Festi adprobatione postquam S. M. Clementis XIII. sub die 6. Febr. 1765. S. R. C. Decretum Apostolica sua auctoritate confirmavit probatumque Festum auxit Officio et Missa prop.; cultus ejusdem mirum in modum per omnes Catholici Orbis partes diffusus, majus habuit incrementum. Quamobrem frequentes fuerunt preces S. R. C. porrectae pro extensione Officii et Missae ad plures Dioeceses, Civitates, Regularium Ordines et innumeras fere Sodalitates, quae SSmi. Cordis Jesu titulo et distinguebantur et gloriabantur. Quoniam vero Officium, quod indultum primum fuit sub ritu dupl. maj., temporis successu et petentium supplicationibus, et devotioni, specialibus attentis circumstantiis, satisfieret, ad altiore ritum, vel 2. vel etiam 1. cl. quoad aliquas Ecclesias, Regiones, Ordines, Sodalitates fuit elevatum: plura exorta sunt dubia, quibus enodandis et declarandis eadem S. R. C. ex officio incubuit.

Nulla equidem quaestio moveri potest quoad Ecclesias, Regiones, Ordines et Sodalitates, quarum favore Festum hoc gaudet ritu dupl. maj. aut etiam 2. cl.; nam si occurrat cum Festo solemnioris ritus (velut hoc anno accidit, cum incidat in diem 29. Jun. Principum Apostolorum Petri et Pauli memoriae sacram) vel omittendum, si indultum fit facultativum, vel trans-

ferendum juxta Rubricas, ubi in praeecepto est. Quod autem in Dioecibus, Regionibus, Ordinibus, Sodalitatibus, in quibus tale Festum ritum obtinet 1. cl.? Eritne attendenda major dignitas, ita ut aliis omnibus aequalis ritus forte occurrentibus sit praefendum? Distinctione erat opus, et decidendi ratio petenda a qualitate Festi, a terminis concessionis, a clausulis appositisque conditionibus, et a diversitate titularum, propter quos pleraque Festa gaudent ritu 1. cl. Ideo, pro casuum diversitate, scite quinque dubia fuerunt proposita.

S. eadem C., priusquam de singulis sententiam diceret, plura sedulo consideravit, videlicet:

1. Quod S. Cordis Jesu Festum noviter institutum auctumque Apostolica auctoritate Officio et Missa, licet dignissimum prae aliis objectum habeat; tamen primariis non adnumeratur, sed secundarium est et accessorium, ac veluti quaedam appendix ad Festum Corporis Christi.

2. Non versatur circa peculiare Mysterium, cujus specialis solemnis commemoratio facta non fuerit in statutis ab Ecclesia diebus; sed est veluti compendium aliarum Festivatum, in quibus diversa celebrantur Mysteria, et memoria recolitur immensae illius charitatis, qua Verbum caro factum est pro nostra redemptione et salute, Sacramentum Altaris instituit, peccata nostra portavit seseque Divino Patri in cruce moriens obtulit hostiam et sacrificium.

3. Licet ubique vigeat cultus s. Cordis Jesu debitus, ejus tamen Festum cum Officio et Missa non ad totum Catholicum Orbem extenditur, sed peculiare est pro Ecclesiis, Dioecibus, Ordinibus, Sodalitatibus, quibus petentibus indultum fuit.

4. Concessio celebrandi idem Festum cum Officio et Missa, ut plurimum,

est permissiva et facultativa, non autem praeceptiva. Quod si praeceptiva, praeceptum tamen coarctatur ad aliquod Regnum, aut ad aliquam Dioecesim, Civitatem, Ecclesiam.

5. Idem praeterea Festum, ubi celebratur, specialem titulum non habet localis relationis, bene vero voluntarium pietatis et devotionis: idcirco in decernenda praelatione, dum eadem die occurrunt alia Festa aequalis ritus, non est necessario tenendus ordo, ut primum illud obtineat Ecclesiae particularis, 2. Congregationis, vel Ordinis, 3. Dioecesis, 4. Nationis, 5. Ecclesiae Universalis.

6. Quamquam pro aliquibus locis elevatus sit hujus ritus ad dupl. 1. cl., tamen non obtinet Octavam; quod tam verum est, ut in universo Lusitaniae Regno gaudet utique, ex speciali gratia, nedum ritu 1. cl., verum etiam privilegio exclusivo, quoad alia omnia Festa aequalis ritus, etsi in universa Ecclesia solemnissima, nihilominus caret. Octava, ut ex Decreto pro universo Lusitaniae Regno 5. Aug. 1778 ubi legitur: *celebretur in posterum sub ritu dupl. 1. cl. sine Octava.*

Vd.: *decr. n. 4324 die 6. Febr. 1765.*

e) Festum privilegiatum.

Ad dubium: Quae regula servanda sit, ubi Festum *SSmi. Cordis Jesu* gaudet privilegio exclusivo quoad alia omnia Festa solemniora aequalis ritus sine ulla expressa limitatione?

Et S. eadem R. C. . . . censuit respondendum:

Festa quaecumque solemniora, quae occurrant cum Festo *Sacri Cordis Jesu*, transferenda esse in Locis, in quibus Officium *Sacri Cordis Jesu* singularissimo privilegio gaudet exclusivo, quoad alia omnia Festa solemniora aequalis ritus, sine ulla expressa limitatione.

Facta autem de praemissis omnibus per infrascriptum Secretarium SSmo. D. N. Pio VII. P. M. relatione, S. S. S. C. responsa adprobavit et confirmavit et Decretum in Actis ejusdem C. referri mandavit. n. 4579 ad 4 die 3. Apr. 1821.

NOTA GARDELL. AD HOC DECRETUM:

Singulare hujusmodi privilegium S. M. Pontifex Pius VI. precibus Fidelissimae Reginae Lusitaniae et Algarbiorum exoratus benigne indulsit, ut ex Decreto 5. Aug. 1778, quod hic referre juvat: *SSmus. D. N. Pius Papa VI. benigne annuens enixis Sere- nissimae et Fidelissimae Portugalliae et Argarbiorum Reginae precibus, sub die 31. Maji proxime elapsi indulsit, ut Festum SSmi. Cordis Jesu celebraretur sub ritu dupl. 1. cl. sine Octava, quotiescumque tamen concurreret cum Festo S. Antonii Lusitani Conf. Patroni Principalis praedictorum Regnorum, et non alias. Nunc vero iteratis ab eadem Sere- nissima Portugalliae et Argarbiorum Regina enixioribus precibus, ut idem Festum sub eodem ritu indistincte celebraretur, etsiamsi alia solemniora Festa concurrerent, ne illud juxta generales Rubricas transferri unquam contingat: eadem S. S. ex speciali gratia, concessit, ut praedictum Festum SSmi. Cordis Jesu in omnibus Regnis, Civitatibus et locis ei subjectis celebretur in posterum sub ritu dupl. 1. cl. sine Octava, proindeque non omittatur, etiamsi eadem die aliud ex solemnioribus Festis occurrat.* Cum autem de privilegio, quod nullam ponit limitationem, non sit dubitandum, aequae certum fit, a Festo *SSmi. Cordis Jesu* occurrente iis in Regnis, e propria sede deturbari solemnissima illa *S. Joannis Baptistae et SS. Principum Apostolorum Petri et Pauli*. Dictis enim illa: *ne illud juxta generales*

Rubricas transferri unquam contingat, et altera: proindeque non omittatur, etiamsi eadem die aliud ex solemnioribus Festis occurrat, quae concedentis fuerit determinata voluntas, plane demonstrant. Ideo ex hoc speciali casu non infirmantur, quae supra dicta sunt quoad alia dubia. Imo eo magis confirmantur, quia in eodem Decreto, non a majori Festi dignitate decidendi ratio petenda est, verum a privilegio, quod, etsi abstrahat casum a regula, hanc tamen intactam relinquit.

Ad dubium: Et quatenus declaretur hoc in casu praecedentiam dandam esse Officio *SSmi. Cordis Jesu*; quaeritur: in quam diem reponendum sit Festum Nativitatis S. Joannis Baptistae, vel SS. Apostolorum Petri et Pauli?

Et S. eadem R. C. censuit respondendum:

In casu, de quo agitur in praecedenti, Festa Nativ. s. Joan. B. vel ss. ap. Petri et Pauli esse celebranda die immediate sequenti, translata Commemoratione s. Pauli in primam diem infra octavam, dominica vel festo non impeditam.

Facta autem de praemissis omnibus per infrascriptum Secretarium SSmo. D. N. Pio VII. P. M. relatione, S. S. S. C. Responsa in omnibus adprobavit et confirmavit et Decretum in Actis ejusdem Congregationis referri mandavit. n. 4579 ad 5 die 3. Apr. 1821.

NOTA GARDELL. AD HOC DECRETUM:

A praecedenti Dubio oritur praesens. Nam si ex speciali privilegio *Sacri Cordis Jesu* Festivitas in Lusitaniae, Brasiliae, Algarbiorum Regnis, nunquam transferri debet, etiam in occurso solemniorum *S. Joannis Bapt. et S. Apostolorum Petri et Pauli*, haec necessario transferenda erunt. Quomodo tamen, et in quem diem? Si

sequenda esset generalis regula per Rubricam tradita, dicendum etiam foret, utrumque reponendum esse juxta ordinem translationis in die prima non impedita, quia Rubrica nullam videtur ponere exceptionem. Verum longe aliter putandum, nec Rubrica literaliter et materialiter accipienda est; imo potius in hoc singulari casu juxta spiritum et mentem auctoris. Duo praefata Festa cedant solummodo festivitati *SSmi. Corporis Christi*, utpote magis dignae, solemnissimae in toto Orbe terrarum et pluribus decoratae privilegiis, quibus ab aliis distinguitur. Sed non eadem ratio est in occurrentia cum aliis Festis particularium locorum; siquidem, quaecumque sit solemnitas, in qua peraguntur, haec tamen illis, non illa his cedere debent. Quod si, ut in casu praesenti accidit, eadem duo solemniora Festa transferenda sint, aliquo tamen privilegio donanda sunt, prout in similibus a S. R. C. Rubricarum interprete factum est. Ideo, ut notavimus, occurrente Festo *S. Joannis Bapt.* cum solemnissimo altero *SSmi. Corporis Christi* singulari privilegio indulta fuit translatio in sequentem diem, a quocumque alio Festo impeditam, licet alia Festa aequae solemniora ad Rubricarum formam in primam diem non impeditam transferenda esse S. C. edixerit in *Einsidlen supra relata*. Rursus praecipit Rubrica, ut occurrentia Festa in Dominicis Adventus, Quadragesimae etc. transferantur in primam diem Festo dupl. vel semidupl. non impeditam, ne Sancti etc. propria sede ob translata aliorum celebrationem depellantur. Sed Rubrica nequibat praevidere, ob auctum postea in aliquibus Calendariis Officiorum dupl. ac semidupl. numerum, toto anni decursu dies deficere pro eorum repositione: Et S. R. C., quod Rubrica non expresserat, declaravit, decernendo, quod Sancti,

qui in fine anni supersunt, non sunt transferendi ad annum sequentem; sed quoties toto anni decursu de illis celebrari non valeat, tunc in illo anno considerandi sunt tamquam simplices. Ita die 26. Novb. 1735 in Hispalen. Sed quoniam minime congruere videbatur, quod Festa SS. Apostolorum, quibus reponendis dies deerant, ad ritum simplicem redigerentur, huic incommodo consulere volens, generali Decreto sub die 13. Martii 1804 sancivit, eadem Festa Apostolorum II. cl. transferenda esse in proximiorum diem etiam impeditam Festo semidupl. aut dupl., quod in illo anno redigatur ad ritum simplicem.

Sed et alia occurrunt exempla, ex quibus palam fit, S. C. peculiaribus intercedentibus circumstantiis, a generalibus Rubricarum legibus, eas interpretando, declinasse. Talia sunt illa Festorum Purificationis et Annunciationis B. M. V. quae in diem sequentem reponuntur, si incidant in Dominica privilegiata; ac illud praesertim Annunciationis, quod certam obtinet sedem in fer. II. post Dominicam in Albis, dum occurrit in aliqua ex feriis majoris Hebdomadae. Tale est indultum, quo gaudet Festum SSmi. Nominis Jesu, quod, dum occurrit in Dominica Septuagesimae, transfertur in diem 28. Jan.; et alterum quo gaudet Festum Dolorum B. M. V. transferendum in proximum Sabbatum Passionis, dum feriam VI. assignatam invenit impeditam ob occursum Festi Annunciationis ejusdem B. M. V. Quid tamen juvat in his immorari, dum quaestionem omnem dirimit Decretum supra relatum de translatione Festi S. Joannis Bapt. occurrentis cum Festo SSmi. Corporis Christi? Si, adveniente casu, de eo fieri debere in feria VI. immediate sequenti statutum est; cur non eodem privilegio donandum erit in occursum cum Festo se-

condario Sacri cordis Jesu? cur non idem declarandum de Festo SS. Apostolorum Petri et Pauli, ad quod privilegium illud non fuit expressis verbis extensum, quia dari nequibat casus, quod occurrere posset cum Solemnitate SSmi. Corporis Christi? Sed quoniam par est utriusque ratio, congruit, ut idem sit de utroque iudicium. Quod si possibilis foret casus incidentiae Festi SS. Apostolorum cum praefata Solemnitate SSmi. Corporis Christi, ex congruentia S. C. ei concessisset translationem exclusivam in diem immediate sequentem, prout indulsit Festo S. Joannis Bapt.: multo magis id convenire putandum est in concursu cum Festo Sacri Cordis Jesu, quod non nisi ex singulari privilegio gaudet ritu I. cl., et iis in Regnis praevaleret solemnioribus Festivitatibus. His accedit, quod si Festum SS. Apostolorum transferendum esset juxta Rubricas, debitus etiam ordo necessario foret invertendus; nam prius fieri deberet Commemoratio S. Pauli, quae est quid accessorium, quam Festum principale, imo quandoque unum ab altero longo intervallo disjungeretur, licet tanta sit unius ad alterum relatio, ut in unius ejusdemque Festi ratione ambo haberi jure possint. Etenim id antiquitus erat in more positum, ut Romani Pontifices, ea recurrente Solemnitate duas Missas celebrarent, unam in Vaticana Basilica, alteram ad Pauli via Hostiensi, de quo more eleganter cecinit Prudentius in Peristeph. hymn. 12 vers. 57 etc. Sed quoniam grave nimis erat Pontifici ob locorum distantiam in utroque Basilica eadem die Sacra Solemnia peragere Magnus Gregorius, ut opinatur Micrologus cap. 62., commemorationem S. Pauli poststridie, videlicet 30. Jun. celebrandam constituit, ut notat Baronius in Martyrologio ad hanc diem. Ne igitur haec fieret ordinis inversio, et ne di-

minuerentur, et forte etiam, ne omnino perirent Octavae, si facienda esset translatio, servata generali Rubricarum regula, habita etiam ratione celebritatis, qua in universo Orbe Catholico haec duo Festa peraguntur, inhaerendo Decreto 23. Junii 1736 S. C. sancivit et declaravit. In casu etc. Festa Nativitatis S. Joannis Bapt., vel SS. Apostolorum Petri et Pauli esse celebranda die immediate sequenti.

f) Hymnus.

Ad dubium: Quomodo terminentur hymni in festo SS. Cordis Jesu, quum in missa Egredivini dicenda sit praefatio de Nativitate? S. C. resp.: Ut in festis B. M. V. n. 4842 ad 8 die 1. Sept. 1838.

Ordo divini Officii pro Clero Rom. typis R. C. A. editus Anno 1847 pridie Festi SSmi. Cord. Jesu tunc translatus in diem 16. Jun. propter occurrentiam Festi S. Barnabae Ap., habet hanc Rubricam: ad Completorium et per totam sequentem diem Hymni concluduntur cum versiculo: Jesu tibi sit gloria, qui natus es etc. Quum autem in Officio proprio SSmi. Cordis Jesu, cujus Invitatorium Christum pro nobis passum etc., non fiat mentio de illa Rubrica; quaeritur: quomodo in dicto Festo Hymni sint concludendi?

S. vero C. . . . rescribendum censuit:

„Mendum irrepsisse et conclusiones Hymnorum non esse in casu variandas.“

Atque ita rescripsit et servari mandavit. n. 5151 ad 3 die 7. Septemb. 1850.

g) Missa.

Per Decretum datum pro Dioecesi Mechliniensi die 23. Aug. 1809 concessa est facultas celebrandi Festum Sacratissimi Cordis Jesu Dominica im-

mediate sequenti Octavam Solemnitatis SSmi. Corporis Christi cum Officio proprio ac Missa die 11. Maji 1765 pro Regno Poloniae et pro Archiconfraternitate in Urbe erecta adprobatis. Quum autem in illa Missa, cujus Introitus est: Miserebitur secundum multitudinem miserationum suarum, Thren. 3 non assignetur Tractus pro Missis votivis post Septuagesimam, nec Alleluja cum V. pro tempore Paschali; hinc dubitatum est: quid in casu occurrente sit faciendum, quum alii ad Missam votivam de SSmo. Sacramento alii ad votivam de Passione Domini recurrant?

S. autem R. C. ad Quirinales Aedes subscripta die coadunata Ordinariis in Comitibus, audita relatione per infra scriptum Secretarium facta, omnibus mature perpensis riteque libratis, rescribendum censuit:

„Praxim: Tractum et Graduale post Septuagesimam et Alleluja cum V. tempore Paschali desumi posse ex altera Missa jam adprobata.“

Atque ita rescripsit ac servari mandavit a Clero Archidioecesis Mechliniensis. n. 4839 ad III. die 1. Septemb. 1838.

h) Translatio.

Occurrente Festo Sacratissimi Cordis Jesu, ubi gaudet ritu I. cl. et Octava, cum Festo Nat. S. Joannis Baptistae aut SS. Apostolorum Petri et Pauli, quaeritur: de quo sit faciendum et quod transferendum?

Et S. eadem R. C. . . . censuit respondendum:

„Primaria Festa Nat. S. Joannis Bapt. et SS. Apostolorum Petri et Pauli in casu esse facienda; et Officium SSmi. Cordis Jesu, utpote de Festo Domini secundario esse transferendum.“

Facta autem de praemissis omnibus